

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Hajnówce

§ 1

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, którego celem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniających się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

§ 2

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z zapisów zawartych w:

- 1) Ustawie Prawo Bankowe,
- 2) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r.
- 3) Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego dotyczącej kontroli wewnętrznej w banku.
- 4) Wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony.

§ 3

1. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.
2. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
3. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w tym nad audytem wewnętrznym sprawuje Prezes Zarządu.

§ 4

Organizację i zasady funkcjonowania systemu w Banku regulują postanowienia Regulaminu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnianiem funkcjonowania skutecznego systemu,
- 2) zatwierdza kryteria oceny skuteczności systemu,
- 3) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system,
- 4) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu, w tym skuteczności funkcji kontroli w Banku.

Zarządu Banku:

- 1) odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu a w jego ramach matrycy funkcji kontroli,
- 2) zapewnia funkcjonowania skutecznego systemu,
- 3) ustanawia kryteria oceny skuteczności systemu,

- 4) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system,
- 5) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych dla procesów funkcjonujących w Banku, w tym funkcjonowania w Banku matrycy funkcji kontroli,
- 6) ustanawia zasady okresowego raportowania o wynikach monitorowania mechanizmów kontrolnych i podjętych działaniach naprawczych,
- 7) dokonuje corocznej oceny funkcji kontroli w Banku.

§ 5

System kontroli wewnętrznej obejmuje całą działalność Banku. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank powołuje:

1. Funkcję kontroli, na którą składają się:
 - a. Mechanizmy kontroli realizowane w trakcie wykonywania transakcji, czynności .
 - b. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontroli wewnętrznej (weryfikacja i testowanie).
2. Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 6

Funkcja kontroli wewnętrznej swym zakresem obejmuje w szczególności:

- 1) Sprawdzanie przestrzegania przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji i procedur, a także wyznaczonych limitów.
- 2) Sprawdzanie dokładności i prawidłowości danych księgowych.
- 3) Sprawdzanie bezpieczeństwa operacji i fizycznych zabezpieczeń dostępu.
- 4) Sprawdzanie przestrzegania uprawnień i autoryzacji.
- 5) Sprawdzanie zgodności działań na poszczególnych stanowiskach z zakresem czynności i odpowiedzialności.
- 6) Badanie, czy występuje rozdzielenie sprzecznych ze sobą funkcji i obowiązków, ze szczególnym uwzględnieniem niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje.

§ 7

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Pierwsza linia obrony (pierwszy poziom zarządzania) – komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej.
- 2) Druga linia obrony (drugi poziom zarządzania) – niezależna ocena ryzyka sprawowana przez komórki organizacyjne podporządkowane Prezesowi Zarządu, pełniącemu funkcję członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym.
- 3) Trzecia linia obrony (trzeci poziom zarządzania) – audyt wewnętrzny, sprawowany przez Spółdzielnię Systemu ochrony Zrzeszenia BPS.

§ 8

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem.
2. Przez obszary obciążone wysokim ryzykiem należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia nieprawidłowości, które mogą wywoływać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku.
3. W szczególności do obszarów obciążonych ryzykiem w banku zalicza się działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem.
4. Do ww. obszarów należy zaliczyć również bezpieczeństwo fizyczne i informatyczne oraz dbałość o wizerunek i dobre imię Banku.
5. Obszary działalności danej komórki organizacyjnej Banku, gdzie stwierdzono w trakcie przeprowadzania kontroli, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych szczególnie dużo błędów i nieprawidłowości zalicza się także do obszarów obciążonych wyższym ryzykiem.

§ 9

1. Wyniki kontroli wewnętrznej w tym audytu wewnętrznego są przedmiotem analizy i oceny Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
2. Wnioski wynikające z analiz i ocen wyników kontroli wewnętrznej Zarząd Banku uwzględnia w bieżącej działalności.
3. W oparciu o sprawozdania z kontroli wewnętrznej oraz w oparciu o raport opracowany przez Prezesa Zarządu lub osobę przez niego wyznaczoną Zarząd przeprowadza weryfikację systemu kontroli wewnętrznej tj. mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej pod kątem:
 - 1) Skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) Zgodności ze strukturą organizacyjną Banku (system zależności służbowych, kontrola kierownicza),
 - 3) Dostosowania procedur bankowych do zmian przepisów zewnętrznych,
 - 4) Funkcjonowania systemów informatycznych,
 - 5) Obszarów ryzyka objętych systemem kontroli wewnętrznej,
 - 6) Realizacji zaleceń pokontrolnych,
 - 7) Zgodności niniejszego Regulaminu z przepisami zewnętrznymi.

Weryfikacja, uwzględniająca ocenę skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej przeprowadzana jest raz w roku do końca lutego każdego roku, a jej wyniki w formie pisemnej wraz z propozycją zmian są prezentowane Radzie Nadzorczej Banku oraz Komitetowi Audytu.